

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	25XCdo/36/2015
Identifikačné číslo spisu:	6812206266
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6812206266.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpenou: doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., advokátom a konateľom Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 6C/191/2012, o dovolaniach žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. marca 2015, č. k. 14Co/913/2014-147 a uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. marca 2015, č. k. 14Co/916/2014-156, t a k t o

rozhodol:

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. marca 2015, č. k. 14Co/913/2014-147 o d m i e t a .

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. marca 2015, č. k. 14Co/916/2014-156 o d m i e t a .

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I. Okresný súd Revúca uznesením z 22. apríla 2013, č. k. 6C/191/2012-33 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok za námietku zaujatosti vo výške 66,- eur podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“).

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo 17. marca 2015, č. k. 14Co/913/2014-147 odvolanie ako oneskorene podané postupom podľa § 218 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) odmietol. Vychádzal z toho, že napadnuté uznesenie bolo právnenému zástupcovi žalobkyne doručené do vlastných rúk 13. júna 2013, nasledujúcim dňom začala žalobkyni plynúť odvolacia lehota, ktorej posledným dňom bol 28. jún 2013. Odvolanie bolo ale podané po uplynutí tejto lehoty - osobne v podateľni prvostupňového súdu (až) 1. júla 2013.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, v ktorom uviedla, že v konaní jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ OSP) tým, že odvolací súd odmietol jej odvolanie ako oneskorene podané, hoci procesné predpoklady pre tento postup neboli dané. Odvolanie odovzdala v rámci odvolacej lehoty obchodnej spoločnosti, predmetom ktorej je poskytovanie poštových služieb (ReMax Courier Service, spol. s r.o.) s tým, aby bolo doručené súdu prvého stupňa. Tým v zmysle § 57 ods. 3 OSP nastali právne účinky podania odvolania. So zreteľom na namietanú procesnú vadu žiadala napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň s uvedeným doručila súdu aj listiny v úmysle preukázať správnosť svojich tvrdení, a to dokument „Detaily zásielky k prepravnému listu č. 1551530943“ a „Zoznam podaných odvolaní voči súdnemu poplatku za námietku zaujatosti - Okresný súd Revúca“, ktorý podľa textu označuje konania, voči ktorým bolo odvolanie podané, spolu s tabuľkou s číslami 1080 konaní vedených na Okresnom súde Revúca, podľa ktorej voči týmto mali byť podané odvolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 OSP) po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá OSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 OSP) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 OSP). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 OSP v znení účinnom od 01. januára 2015 (ďalej len „§ 239 OSP“). Dovolateľkou napadnuté uznesenie, ale nevykazuje znaky niektorého z nich, preto jej dovolanie podľa § 239 OSP prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 OSP v znení účinnom od 01. januára 2015 (ďalej len „§ 237 ods. 1 OSP“). Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ OSP netvrdila a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplyva.

Žalobkyňa namieta, že v konaní jej bola odňatá možnosť konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ OSP). Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie nesprávny procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožňuje realizácia jeho procesných oprávnení.

Judikatúra najvyššieho súdu za prípad odňatia možnosti konať pred súdom považuje medziiným postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietne zaoberať meritom veci (odmietne podanie alebo konanie zastaví alebo odvolací súd odmietne odvolanie) hoci procesné predpoklady pre taký postup nie sú dané (viď napríklad R 23/1994 a R 4/2003, rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 14/1996, prípadne tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 41/2000, 2 Cdo 119/2004, 3 Cdo 108/2004, 3 Cdo 231/2008, 4 Cdo 20/2001).

V preskúmvanom prípade napadla žalobkyňa prvostupňové rozhodnutie odvoláním, ktoré bolo v zmysle podacej pečiatky Okresného súdu Revúca (č. l. 37 súdneho spisu) podané osobne v podateľni tohto súdu 01. júla 2013. V dovolacom konaní ale žalobkyňa tvrdila, že odvolanie podala (už) 28. júna 2013, a to prostredníctvom obchodnej spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r.o., predmetom ktorej je poskytovanie poštových služieb. K dovolaniu pripojila žalobkyňa aj fotokópie listín, ktoré údajne preukazujú včasnosť ňou podaného odvolania, ktoré však najvyšší súd nepovažuje za dostatočné, nakoľko nepreukazujú, že obsahom danej zásielky skutočne bolo aj predmetné odvolanie žalobkyne. Ani ďalší žalobkyňou priložený (a zrejme aj ňou vyhotovený) zoznam konaní (č. l. 182 súdneho spisu), v ktorom v poradí ako 798. figuruje spisová značka posudzovaného konania z dôvodu absencie potvrdenia doručovateľskej spoločnosti o dni jeho prevzatia od odvolateľky nepovažuje dovolací súd za dostatočné, pretože neobsahuje žiadny údaj, ktorý by ju spájal s predmetnou zásielkou.

Na základe vyššie uvedeného dovolací súd konštatuje, že postup odvolacieho súdu nemal v preskúmvanej veci za následok odňatie možnosti žalobkyne pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ OSP). K tomuto záveru dospel dovolací súd z nasledovných dôvodov:

Za orgán, ktorý má povinnosť doručiť podanie v zmysle § 57 ods. 3 OSP sa považujú aj subjekty registrované, prípadne licencované podľa zákona č. 324/2011 Z. z. (viď R 144/2014).

Bez ohľadu na to, ktorému orgánu povinnému doručiť podanie (§ 57 ods. 3 OSP) odovzdal účastník svoje odvolanie, aby bolo doručené súdu, musí účastník spôsobom dostatočne hodnoverným preukázať, že k tomuto odovzdaniu skutočne došlo. Pokiaľ odtlačok podacej pečiatky nasvedčuje tomu, že odvolanie bolo podané osobne v podateľni súdu, avšak účastník tvrdí, že ho na doručenie súdu odovzdal subjektu registrovanému alebo licencovanému podľa zákona č. 324/2011 Z. z., súd účastníka vyzve, aby svoje tvrdenie preukázal. Ak účastník na túto výzvu nereaguje, súd vychádza z údajov o doručení vyplývajúcich z odtlačku podacej pečiatky súdu (viď R 145/2014).

Žalobkyňa v danom prípade zvolila taký spôsob doručenia odvolania, pri ktorom nevie preukázať konkrétny deň, v ktorom podala odvolanie. Pritom bolo na nej, aby - v súlade so zásadou, že právo patrí bdelym, pozorným, ostrážitým, bedlivým („vigilantibus iura scripta sunt“) predvídala aj možnosť, že bude potrebné preukázať doručenie zásielky v konkrétny deň, resp. počítala aj s rizikom, že pri ňou zvolenom spôsobe nevie súdu hodnoverne a preukázateľne doložiť, či vôbec a kedy podala odvolanie, ktoré odvolací súd odmietol ako oneskorene podané.

Dovolací súd, stotožňujúc sa so závermi vyjadrenými v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 28/2014 uzatvára, že súd vychádza z údajov o doručení vyplývajúcich z odtlačku podacej pečiatky súdu nielen vtedy, keď dovolateľ vôbec nereaguje na výzvu súdu smerujúcu k odstráneniu rozporov pri doručovaní, ale tiež vtedy, ak dovolateľ nepreukáže svoje dovolacie tvrdenia (v preskúmvanej veci podanie odvolania v rámci odvolacej lehoty).

Vyššie uvedené opodstatňuje záver, že dovolateľka nepreukázala podanie svojho odvolania 28. júna 2013, a že postup odvolacieho súdu nemal za následok odňatie možnosti žalobkyne pred súdom konať.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesnej vady konania tvrdenej žalobkyňou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 ods. 1 OSP a prípustnosť podaného dovolania nevyplyva z § 239 OSP, najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 OSP v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ OSP.

II. Okresný súd Revúca uznesením z 26. júna 2014, č. k. 6C/191/2012-119 uložil žalobkyňi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 eur, pričom o výške poplatku rozhodol podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov (ďalej len „položka č. 7a“), ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb..

Na odvolanie žalobkyne proti uvedenému rozhodnutiu Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo 17. marca 2015, č. k. 14Co/916/2014-156, napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP. Dodal, že odôvodnenie rozhodnutia súdom prvého stupňa má náležitosti podľa § 169 ods. 1 OSP. V zmysle položky č. 7a zákona č. 71/1992 Zb., sa podanie žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánom verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom spoplatňuje súdnym poplatkom vo výške 20 eur, pričom v rovnakej výške sa v konaní o takejto žalobe vyberá aj súdny poplatok za odvolanie vo veci samej (§ 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb.). Za nesprávne považoval odvolací súd stanovisko odvolateľky k aplikácii prechodného ustanovenia § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. upravujúceho určovanie poplatkovej povinnosti v konaniach začatých do 30. septembra 2012, keď odvolanie ako úkon bolo navrhnuté po tomto dátume, preto bola aplikácia právnej úpravy zákona účinného v čase vzniku poplatkovej povinnosti (teda v čase podania odvolania) zo strany okresného súdu správna.

Uznesenie odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom žiadala zrušiť rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Pre prípad úspešnosti žiadala priznať náhradu trov dovolacieho konania. Dovolanie odôvodnila tým, že v danom prípade jej bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. f/ OSP), nakoľko napadnuté rozhodnutie je „absolútne“ prekvapivé, popierajúce doterajšiu konštantnú judikatúru, žalobkyni bola v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. uložená poplatková povinnosť za odvolanie a tým jej bol spôsobený zásah do jej ústavného práva na súdnu ochranu zaručenú v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý bližšie v dovolaní rozviedla.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 OSP) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá OSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 OSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu proti ktorému zákon (OSP) dovolanie nepripúšťa.

V danom prípade ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania toho istého dovolateľa - viď konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 3Cdo/180/2014, 4Cdo/223/2014, 5Cdo/180/2014, 6Cdo/69/2014, 6Cdo/279/2014, 7Cdo/358/2014, 7Cdo/398/2014, 8Cdo/220/2014, 8Cdo/235/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 243b ods. 7 OSP už ďalšie dôvody neuvádza.

Vzhľadom na to, že dovolanie žalobkyne podľa § 237 a 239 OSP prípustné nie je, najvyšší súd ho odmietol podľa § 243b ods. 5 OSP v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ OSP.

O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 243b ods. 5 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP, § 151 a § 142 ods. 1 OSP.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.